

Stanovisko Partnerství pro vzdělávání 2030+ k Hlavním směrům revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Partnerství pro vzdělávání 2030+ oceňuje záměr Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Expertního panelu k Revizi RVP ZP posílit podporu wellbeingu v revidovaném kurikulu pro základní vzdělávání. Níže jsou uvedeny podněty a doporučení k dokumentu Hlavní směry revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, které zpracovala pracovní skupina Wellbeing.

Wellbeing jako jádrový vzdělávací obsah

Kompetence pro wellbeing v holistickém pojetí (se složkou fyzickou, kognitivní, emocionální, sociální a spirituální) **je součástí všech klíčových kompetencí a její rozvoj lze podporovat ve většině vzdělávacích oblastí.** Pracovní skupina Wellbeing nabízí upřesnění toho, jak konkrétně je kompetence pro wellbeing v klíčových kompetencích integrována.

Oceňujeme záměr vymezit wellbeing jako očekávaný výstup v celém spektru vzdělávacích oblastí. V dokumentu je však **třeba konkrétněji vymezit**, jak bude rozvoj kompetencí pro wellbeing prostřednictvím kurikula realizován. Návrh počítá s ponecháním průřezových témat, která by měla být zpracována na úroveň očekávaných výstupů. Rozvoj kompetencí pro wellbeing je obsahem zejména průřezového tématu „k žákovi samotnému“ a „ke společnosti“. V části věnované učebnímu plánu je zároveň uvedeno, že jejich

konkrétní začlenění do výuky bude i nadále v kompetenci školy. Jsme toho názoru, že všichni žáci by měli mít garantované shodné příležitosti k rozvoji kompetencí pro wellbeing, které nebudou odvislé od toho, jakou formu realizace průřezových témat si daná škola zvolí. **Kompetence pro wellbeing by se měly stát součástí jádrového vzdělávacího obsahu.**

Jednotná definice kompetencí gramotností jako zastřešující rámec

Oceňujeme důraz na kompetenční pojetí kurikula a taktéž záměr propojit kompetence s očekávanými výstupy včetně uvedení konkrétních příkladů a postupů k jejich rozvoji i ověřování.

Podporujeme záměr víceúrovňového systému kompetencí a gramotností, v dokumentu však postrádáme informaci o tom, kdo a kdy jej bude vytvářet. **Definování tohoto systému musí předcházet práci oborových skupin, aby bylo zajištěno provázání s očekávanými výstupy jednotlivých oborů.** Apelujeme na to, **aby jednotlivé oborové týmy úzce spolupracovaly** a nepředkládaly plány změn obsahu pouze na základě expertního posouzení vývoje v daném oboru bez dostatečného zohlednění společných cílů kurikula. **K tomu je nezbytný vznik jednotného rámce kompetencí a gramotností odpovídajícího požadavkům současného vývoje světa.**

V té souvislosti upozorňujeme na naprosto **klíčovou roli tzv. zvláštní koordinační skupiny**. Tato skupina musí mít takové kompetence a takovou míru podpory ze strany vedení revize, že dokáže udržet jednotné nadoborové pojetí, od kterého se bude odvíjet konkrétní výsledek v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Podporujeme jednotnou klasifikaci kompetencí a gramotností v RVP ZV, aby všem aktérům vzdělávání bylo zcela zřejmé, co jsou hlavní cílové kategorie vzdělávání. Umožnění použití odlišné klasifikace a terminologie školami by mělo negativní dopad na porozumění cílům kurikula a jejich přijetí aktéry vzdělávání.

Fázované zavádění změn

Upozorňujeme, že i vzhledem k současným okolnostem pravděpodobně nebude možné revizi v daném časovém rámci zvládnout tak, aby byla připravena do úrovně podpůrných materiálů pro školy. **Navrhujeme fázování zavádění změn s tím, že by nejprve měly být zavedeny změny, které je možno integrovat do různých vzdělávacích oblastí, aniž by docházelo k tlaku na zeštíhlování, nebo naopak rozšiřování. Jako vhodné se nám jeví změny mající vliv na výchovně vzdělávací proces a motivaci žáků i učitelů, tedy např. vztahující se k podpoře wellbeingu a duševního zdraví a zavádění formativního hodnocení.**

Konzistence v používání pojmu wellbeing

Doporučujeme v dokumentu používat jednotný termín wellbeing namísto pojmu pohoda, který je v textu ve shodném významu používán (např. str. 40, 44) **s uvedením jeho definice v úvodu dokumentu** (např. formou poznámky pod čarou nebo interaktivním odkazem na definici wellbeingu ve vzdělávání Partnerství pro vzdělávání 2030+).

Diferenciace v rámci heterogenních tříd

Podporujeme záměr, **aby diference byla realizována primárně v rámci heterogenních tříd**. Pro případnou diferenciaci **na úrovni dělení tříd doporučujeme stanovit jasná pravidla**, která zabrání posilování nerovností ve vzdělávání.

Další doporučení a podpora navrhovaných změn

Souhlasíme s pojetím JVO, který by měl směřovat k tomu, aby absolvent ZŠ mohl žít odpovědný a bezpečný život. Z textu doporučujeme odstranit nebo reformulovat větu „JVO pozitivně pojmenovává znalosti a dovednosti, které má i méně úspěšný žák.“, aby nebyla aspirace na jiný než maturitní obor spojována s neúspěchem. Nicméně zdůrazňujeme, že k pojetí rozvíjícího vzdělávacího obsahu je nezbytné přistupovat tak, **aby umožňovalo všem žákům rozvíjet své individuální talenty a zájmy a podporovalo autonomii v učení, a také zajistit, aby žádní žáci nebyli z přístupu k rozvíjícímu vzdělávacímu obsahu a priori vylučováni.**

Podporujeme záměr posílení disponibilní časové dotace k umožnění mj. systematické práce s klimatem tříd např. formou pravidelných třídnických hodin.

Podporujeme volitelnost druhého cizího jazyka.

Pro zvýšení atraktivity textu pro širší spektrum aktérů ve vzdělávání doporučujeme, aby vlastní dokument obsahoval pouze návrhovou část a analytické texty byly uvedeny formou přílohy.